

Kies voor de toekomst

Samenvatting
verkiezingsprogramma 2019 – 2023
D66 Provincie Groningen

Kies voor de toekomst

Op 20 maart 2019 gaan we weer naar de stembus. Dan kiezen we de mensen die ons gaan vertegenwoordigen in de Provinciale Staten van Groningen. En dat niet alleen: de statenleden die worden gekozen kiezen op hun beurt de leden van de Eerste Kamer. Een verkiezing die dus dubbel belangrijk is. Zeker voor Groningen. Want er is nog veel te doen in onze mooie provincie.

Onze grootste uitdaging is natuurlijk de gaswinning en dan vooral de negatieve gevolgen ervan voor zoveel van onze inwoners. De eerste stappen zijn gezet, maar we zijn er nog lang niet. Wij vinden dat de veiligheid en het perspectief van onze inwoners voorop moet staan. Samen, los van partijpolitiek, hebben we zij aan zij gestreden voor het dichtdraaien van de gaskraan, het publiek maken van de schadeafhandeling en de versterkingsopgave en het creëren van nieuw perspectief. Daarvoor blijven we ons inzetten.

Alles wat wij doen heeft gevolgen voor de planeet. Daarom zetten wij de energietransitie op één. Wij willen af van het Groningse aardgas. Wij willen huizen isoleren, meer groene energie opwekken en opslaan en schoner rijden. Van die veelomvattende energietransitie moeten alle inwoners van Groningen kunnen profiteren met een lagere energierekening, meer banen en lokale opbrengst. Het is tijd voor actie. Zoals oud-secretaris generaal van de Verenigde Naties Ban Ki-moon vorig jaar in Groningen zei: “Wij zijn de laatste generatie die het tij kan keren. Deze generatie moet nu doorpakken.”

D66 wil werken aan een progressief, duurzame provincie. Wij willen met een slimme en groene agenda werken aan de toekomst van Groningen. Onze koers is ambitieus en realistisch. Wij hebben echte oplossingen voor echte problemen. Wij staan voor een Groningen met lef en ambitie. Een provincie met goud in handen. Door samen te werken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en andere overheden willen we dat de mogelijkheden die Groningen heeft optimaal benutten. Samen kiezen we voor de toekomst.

Energietransitie

Als inwoners van de provincie Groningen beseffen we maar al te goed hoe hard de energietransitie nodig is. De aardbevingen als gevolg van de gaswinning maken dit besef letterlijk voelbaar. Stoppen met de gaswinning zal banen kosten. Maar de energietransitie levert ook werk op. Plus lokale inkomsten en een gezonde leefomgeving. Samen maken we van Groningen dé duurzame energieprovincie van Nederland en Noordwest-Europa.

Hoe gaan we dat doen? In ieder geval door meer duurzame energie op te wekken en op te slaan. Door het openbaar vervoer per bus en trein CO₂-neutraal te maken. Door ervoor te zorgen dat we in Groningen vanaf 2040 genoeg hernieuwbare energie opwekken voor eigen gebruik en om te exporteren. We hebben meer grote windparken op de Noordelijke Noordzee nodig. Maak van de Eemshaven - nu al het stopcontact voor Noordwest-Europa - hét centrum voor duurzame energie. Met een waterstoffabriek om de opgewekte elektriciteit van zee op te slaan.

Voor een succesvolle energietransitie hebben we iedereen nodig. Daarom willen we inwoners stimuleren om zelf bij te dragen aan de energietransitie. Zodat er draagvlak ontstaat. Met extra laadpunten voor elektrische fietsen en auto's. Door mensen maximaal te betrekken bij duurzame plannen in hun eigen omgeving en ze mee te laten profiteren van nieuwe wind- en zonneparken. Wees helder over waarom deze nodig zijn en verdeel de lusten en lasten eerlijk.

Samen met gemeenten, dorpen en wijken willen we werken aan een plan om de woningen in de hele provincie te verduurzamen. En we willen woningcorporaties overtuigen om hiermee ook aan de slag te gaan. Samen bevorderen we de leefbaarheid. We willen inwoners helpen om hun huis te verduurzamen. Bijvoorbeeld door ze een financiering tegen een lage rente aan te bieden die ze kunnen terugbetalen met de besparing op hun energierekening. En we willen dat de provincie gemeenten helpt bij het opstellen van een warmteplan waarmee ze de transitie naar een aardgasvrije samenleving mogelijk kunnen maken.

- Wees eerlijk over de noodzaak van maatregelen en de gevolgen ervan voor inwoners, landschap en leefbaarheid
- Deel de lusten en lasten eerlijk
- Breng onze CO₂-voetafdruk omlaag door het opwekken en opslaan van groene energie, door woningen aardgasvrij te maken en het openbaar vervoer CO₂-neutraal
- Betrek inwoners, overheden en bedrijven maximaal bij duurzame energieprojecten en laat inwoners meeprofiteren van de opbrengsten
- Bevorder energiebesparing: wat je niet gebruikt hoeft je ook niet op te wekken.
- Sta kleine EAZ-molens toe waar grootschalige windparken niet passen
- Zorg dat er moderne, efficiënte windparken komen in de Noordzee en bouw een waterstoffabriek in de Eemshaven voor het overschot aan opgewekte elektriciteit
- Zet de energietransitie in om wijken en dorpen leefbaar te houden en te vernieuwen

Gaswinning en mijnbouw

Ons aardgas verwarmt Nederlandse huizen en versterkt de Nederlandse economie. Groningen heeft te maken met de keerzijde: aardbevingen en scheuren in onze huizen. Wij zitten met de gevolgen. Wij voelen ons niet veilig. Bij ons staat de woningmarkt op slot. Dat kan niet langer zo: mensen moeten zich weer veilig voelen op hun eigen grond, in hun eigen huis.

Wij zijn blij dat wij onze bijdrage hebben geleverd aan het besluit om de gaswinning af te bouwen. Maak daar nu haast mee. Compenseer mensen die schade hebben. Voor kleine schades willen wij dat er een generaal pardon komt. Pak door met de versterking van huizen en gebouwen. Niet morgen, maar vandaag. De veiligheid van de Groningers moet altijd zwaarder wegen dan de begroting van Nederland.

D66 wil dat er ook een nieuw perspectief voor Groningen komt. Voer het Nationaal Programma Groningen zo snel mogelijk uit en verzilver de kansen die dit programma biedt. Zo creëren we nieuwe banen en versterken we onze economie. Zorg dat vakmensen geschoold of omgeschoold worden. Voor het schadeherstel, de versterking en het onderhoud van woningen, bedrijven en erfgoed. Maar ook voor de andere transities die eraan komen. Behoud bestaand en toekomstig arbeidspotentieel voor onze regio. Werk samen omliggende provincies en gemeenten aan het verbeteren van de regionale en (inter)nationale bereikbaarheid van Groningen en de groei van de economie.

Er moet één regime komen voor de schade van de gaswinning. En ook voor de schade door overige mijnbouwactiviteiten, zoals de zoutwinning. Stuur inwoners niet langer heen en weer tussen verschillende loketten. Breng in kaart wat de risico's zijn van de zoutwinning voor de inwoners.

- Maak haast met afbouwen gaswinning en versterking van huizen
- Voer een algemeen pardon in voor kleine schades
- Maak haast met de uitvoering van het Nationaal Programma Groningen
- Zorg dat we genoeg goed opgeleide vakmensen voor zowel schadeherstel en versterking als voor andere sectoren
- Zorg dat de schade van de gaswinning en andere mijnbouwactiviteiten op dezelfde manier wordt afgehandeld

Economie & arbeidsmarkt

De Groningse economie draait op volle toeren en de werkgelegenheid stijgt. Met name IT-bedrijven trekken jonge, hoogopgeleide werknemers aan. Ook sectoren de energie, de bouw, het openbaar bestuur en de zorg- en welzijn hebben vakmensen nodig. Studenten hoeven na het afstuderen niet meer hun heil elders te zoeken voor een baan met perspectief.

D66 is trots op de groei van de Groningse economie. Wij willen dat de provincie volop doorgaat het met ondersteunen van de economie slimme en groene plannen. De energietransitie zien wij als banenmotor, met name voor jongeren. De circulaire economie heeft wat ons betreft de toekomst. Denk bij elke activiteit na of en hoe het circulair kan worden uitgevoerd. Zo kan Groningen uitgroeien tot dé groene energieprovincie van Nederland.

Wij zien graag dat de provincie succesvolle programma's als Groningen@work en het 1000-banenplan voortzet. De provincie kan nog veel aantrekkelijker worden als vestigingsplaats en regio voor nieuwe bedrijven. Maak incubators ook mogelijk buiten de stad. Verbind nieuwe bedrijven, startups en innovatieve hubs nog nadrukkelijker aan de bestaande industrieën. Moderniseer leegstaande bedrijfsterreinen op een groene, slimme manier of geef ze een andere bestemming.

Groningen kent het mooiste natuurgebied van Nederland, het oudste cultuurhistorische landschap van Noordwest-Europa en meer middeleeuwse kerkjes dan Toscane. Een regio die toeristen nog onvoldoende weten te vinden. D66 wil dat de provincie het toerisme actiever gaat stimuleren. Maak gebieden aantrekkelijk te maken voor zowel toeristen als voor ondernemers door de nadruk te leggen op een combinatie van natuur, sport, horeca en cultuur.

- Ondersteun de lokale economie met kracht
- Ga door met succesvolle programma's al Groningen@Work en het 1000-banenplan
- Geef alle ruimte aan de circulaire economie
- Ga door met het vergroenen van de chemie- en industrieclusters
- Stimuleer de ontwikkeling van incubators voor startups buiten de stad
- Koppel onderwijs aan arbeid: zorg dat onderwijs goed aansluit op de praktijk en stimuleer bedrijven om stagiaires aan te nemen
- Koppel innovatieve bedrijven aan de bestaande maakindustrie om zo toekomstige nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken
- Moderniseer leegstaande bedrijfsterreinen volgens de principes van de circulaire economie of geef ze een nieuwe bestemming

Bereikbaarheid & mobiliteit

Voor een slim en groen bereikbaar Groningen is een infrastructuur nodig die uitgaat van een evenwichtige balans tussen vervoer via de weg, het spoor, het water en de lucht. Een goede mix, zodat mensen zelf kunnen bepalen hoe ze ergens komen. Het beste vervoermiddel afhankelijk van plaats, tijdstip of omstandigheid. En altijd zo duurzaam mogelijk.

Als groene partij geven wij de voorkeur aan vervoer per fiets en aan het openbaar vervoer. Ook de (elektrische) auto hebben we nodig in die mix. Maak de huidige OV-ketenknoop punten (de hubs) aantrekkelijker als echte tussenstops. Trek het spoor door van de stad naar Veendam naar Stadskanaal, Emmen en Almelo. Leg die snelle treinverbinding tussen Groningen en Bremen aan. En regel een snelle treinverbinding met de Randstad, zodat we in anderhalf uur van Groningen naar Amsterdam kunnen reizen. Het openbaar vervoer moet zo snel mogelijk de overstap maken naar zero emissie: de trein in 2035 en de bus in 2030.

De fiets staat voor D66 op de eerste plaats. Daarom moet de provincie blijven investeren in allerlei manieren om het fietsen te stimuleren. Bijvoorbeeld in doorfietspaden en betere verbindingen tussen dorpen, in groene golven en fietstunnels.

Wij geloven in nieuwe vormen van autonoom vervoer op de weg, het spoor en het water. Zo kunnen zelfrijdende busjes de bereikbaarheid en leefbaarheid van het buitengebied van Groningen sterk verbeteren. Daarvoor is de grootschalige uitrol van 5G onmisbaar. Zet de proeven met autonoom vliegen met drones van af Eelde voort.

Wij willen een slim en groen netwerk voor het goederenvervoer per spoor of water. Hiervoor zijn investeringen nodig in vaarwegen en zeesluizen. Slimme stadslogistiek vindt het liefst per fiets plaats. Door het koppelen van publiek vervoer en goederenvervoer, rijden bestelbussen minder overbodige kilometers in onze provincie. Zo maken we ook onze logistiek slim en groen.

- Maak de hubs aantrekkelijker voor forenzen
- Bied forenzen een goede mix aan vervoermogelijkheden aan
- Laat de nachttrein van de Randstad naar Groningen ook op zaterdag rijden
- Steek geen extra geld meer in de Luchthaven Groningen Airport.
- Zorg voor zero emissie bussen en treinen
- Breid het aantal doorfietsroutes en innovatieve fietsoversteekplaatsen uit
- Stimuleer het plaatsen van fietsoplaadpunten met zonne-energie
- Stimuleer het gebruik van ebike de speedpedelec in combinatie met auto, bus en trein
- Stimuleer de pilots met autonoom vervoer
- Vervoer zoveel mogelijk goederen per spoor en water

Ruimtelijke ordening

D66 staat voor een vitaal platteland en een sterke stad, waar het goed leven, wonen en werken is. Samen zorgen we ervoor dat het schitterende Groningse landschap dat ons zo dierbaar is, groen, ruim en schoon blijft!

D66 wil dat de provincie investeert in het behoud van onze monumenten en karakteristieke, beeldbepalende gebouwen. Ook vinden we dat gemeenten samen met de provincie aandacht moeten besteden aan de ruimtelijke kwaliteit en de bouwkwaliteit, zodat we nu bouwen aan het erfgoed van de toekomst.

We willen het woon-, werk- en leefklimaat aantrekkelijk van het ommeland aantrekkelijk houden door middel van een goede bereikbaarheid van kwalitatief goede voorzieningen, zoals scholen, bibliotheken en goede zorg. De provincie kan samen met inwoners en gemeenten bekijken wat nodig is in een gemeenschap en hoe voorzieningen voor iedereen bereikbaar blijven. Dit geldt ook zeker voor regio's die krimpen.

D66 vindt dat de provincie aandacht moet besteden aan de bereikbaarheid van de stad. Wat betreft de groei van de stad, zijn wij voorstander binnenstedelijke bouw om het landschap eromheen groen en open te houden. Stad en ommeland vormen samen de ruimte in Groningen. Samen werken we aan de beste omgeving. D66 wil dat we goed blijven kijken naar het democratische gehalte van de omgevingswet.

- Investeer in het onderhoud en beheer van onze monumenten en landschappen
- Besteed extra aandacht aan het behoud van karakteristieke panden in aardebevingengebied
- Ga door met het verstrekken met de uitgebreidere regelingen om monumenten in stand te houden
- Stimuleer dorpen en kernen om hun dorpshuis zelf in stand te houden zodat er een plek blijft waar mensen samen kunnen komen, activiteiten kunnen organiseren en vrijwilligerswerk kunnen doen
- Houd het landschap rondom de stad groen en open.

Natuur, water & landbouw

Wij willen de biodiversiteit in onze provincie behouden. Daarom zetten wij in op natuur- en landschapsbeheer. Laten we onze laaggelegen gebieden klimaatbestendig inrichten om droogte en wateroverlast te voorkomen. Gebruik alle mogelijkheden die de nieuwe Omgevingswet biedt volop en werk nauw samen met natuur- en landschapsorganisaties, boeren en inwoners.

De kringlooplandbouw, biologisch boeren en het verhogen van de biodiversiteit dragen aan een levend landschap. We willen dat de provincie innovatieve projecten die de biodiversiteit bevorderen blijft bevorderen. Door de koppeling van kennis, groen denken en hoogwaardige productie en verwerking houden we een sterke, internationaal betekenisvolle landbouwsector.

Ook de traditionele landbouw kan veel bereiken door middel van innovatie. De provincie kan boeren hierbij ondersteunen. Verder willen we dat de provincie vasthoudt aan het verbod op uitbreiding van de intensieve veehouderij. Er mogen geen dieren bijkomen.

We moeten serieus rekening houden met de gevolgen van de zeespiegelstijging als gevolg van de klimaatverandering. Ook krijgen we vaker te maken met overlast door langdurige hoosbuien of extreme droogte. We moeten meer doen om de waterhuishouding op peil te houden, bijvoorbeeld door nieuwe vormen van waterberging. In Noord-Nederland is veel kennis aanwezig over waterberging, (zilte) landbouw en watermanagement. Werk samen met om deze kennis en kunde te vermarkten.

Wij zijn voorstander van natuurinclusieve landbouw. De provincie kan bijdragen aan de biodiversiteit door nog intensiever in te zetten om insectenvriendelijk bermbeheer. Ook zetten wij in op het beschermen van de houtwallen in het Westerkwartier en de waterlopen in Humsterland. Verder pleiten wij voor diervriendelijke beheersmaatregelen om het weidevogelaantal in de provincie te doen stijgen.

- Realiseer het Natuurnetwerk Nederland en geef de natuur in en rondom Westerwolde, het Zuidlaardermeer en in het Westerkwartier een stimulans
- Geef voorrang aan de kringlooplandbouw en natuurinclusieve, biologische landbouw
- Handhaaf verbod op uitbreiding van de intensieve veehouderij
- Bereid Groningen voor op de gevolgen van de klimaatverandering
- Neem concrete maatregelen om wateroverlast en verdroging te voorkomen.
- Ontwikkel en stimuleer maatregelen die tot groei van het aantal weidevogels, insecten en bijen leidt
- Draag bij aan de biodiversiteit door boeren te stimuleren de monocultuur te doorbreken
- Onderzoek waar in de provincie meer bomen geplant kunnen worden om de klimaatverandering te helpen tegengaan

Cultuur, sport en bewegen

Onze provincie heeft een rijk en gevarieerd aanbod aan cultuur in de stad en het ommeland. Zowel professioneel als in de amateurkunsten. Dit is te danken aan een infrastructuur van professionele aanbieders en cultuurinstellingen én bevlogen en betrokken artistieke inwoners. Ook kennen we inmiddels een cultuur waarin we graag en veel bewegen. En dat pas bij D66.

Kunst en cultuur zijn onmisbaar in een gemeenschap. D66 wil dat de provincie deze sector financieel versterkt. We zien graag dat de provincie op dezelfde manier gaat samenwerken met gemeenten als nu al met de gemeente Groningen. D66 wil dat de provincie het huidige cultuurbeleid in de komende periode voortzet.

D66 streeft de erkenning van de Nedersaksische talen onder deel III van het Europees Handvest van minderheidstalen en talen van minderheden. D66 zal zich voor deze erkenning door de Nederlandse overheid blijven inzetten. Dan wordt onze Groninger taal als volwaardige taal op het hoogste niveau erkend door de Europese Unie. Deze erkenning is voor D66 vanzelfsprekend.

D66 wil dat ieder dorp een ontmoetingsplek krijgt waar leven lang leren, culturele ontmoetingen en kennismaken met kunst en cultuur centraal staan. Gemeenten zijn hierbij als eerste aan zet.

D66 vindt het van belang dat de provincie vanuit al haar beleidsterreinen kijkt in hoeverre het sport en bewegen kan stimuleren. Op vele terreinen zou de provincie 'beweeginclusief' moeten denken, waarbij sport en bewegen ook als maatschappelijk middel worden ingezet. Wij geloven in de maatschappelijke waarde van sportevenementen en de kansen die deze evenementen bieden om Groningen positief op de kaart te zetten. Daarom willen wij dat de mondiale (top)sportevenementen faciliteert, zo mogelijk samen met gemeenten en andere provincies. Ook heeft de provincie in onze ogen de taak om sport en bewegen voor inwoners met een fysieke of psychische beperking te stimuleren.

- Investeer in de professionalisering van de cultuursector
- Besteed meer aandacht aan ons erfgoed, inclusief de Groningse taal
- Bouw samen met gemeenten aan een huis van cultuur in elk dorp
- Investeer in (mondiale) sportevenementen.
- Stimuleer sport en bewegen voor inwoners met een fysieke of psychische beperking

Verbindend & democratisch bestuur

Wij willen dat de provincie zo vroegtijdig mogelijk met inwoners in gesprek gaat over beleid, plannen en keuzes. Wij staan voor een provincie die helder geformuleerde ambities omzet in concreet, controleerbaar beleid. De provincie als verbinder tussen gemeenten en met Den Haag en Europa. Ook zien wij graag dat de provincie nog nadrukkelijker de verbinding zoekt met gemeenten, wijken, buurtschappen, dorpen, ondernemers en maatschappelijk middenveld.

D66 wil verder dat de provincie intern de diversiteit vergroot. Zet verjonging van het personeel hoger op de agenda. Zorg dat het personeel van de provincie beter aansluit bij de bevolking van onze provincie. Om dit versneld te realiseren wil D66 voor de komende periode een vrouwenquotum instellen voor alle functies die door de provincie worden benoemd. Ook is het hoog tijd voor flexibele werktijden en arbeidsvoorwaarden.

D66 wil participatie en besluitvorming op het laagst mogelijke niveau organiseren: op gemeente- en provincieniveau. Zo versterken Staten, gemeenteraden en nieuwe vormen van directe democratie elkaar. Die democratie is ook gebaat bij toegankelijke data voor iedereen. Wij komen daarom op voor de digitale gemeenschap en een levendige regionale (data)journalistiek.

D66 wil dat de provincie inwoners en bedrijven niet onnodig in de weg zit met regels, boetes en formaliteiten. Als iemand een vergunning aanvraagt of een vraag stelt, moet hij erop kunnen rekenen dat hij antwoord krijgt binnen de gestelde termijn. En als een inwoner zich een keer vergist, wordt niet meteen een boete uitgedeeld. Wat D66 betreft, krijgen inwoners het recht om zich te vergissen.

D66 staat voor bestuurlijke vernieuwing: minder gemeenten, provincies en ondemocratische samenwerkingsverbanden. D66 is verheugd over de ingeslagen weg en we zien graag dat de ontwikkeling naar grotere, bestuurskrachtige gemeenten in de geest van het rapport Jansen wordt voortgezet en de komende periode wordt afgerond.

D66 staat voor een solide financieel beleid en we willen de toekomstige generaties niet opzadelen met tekorten. De provincie kan een belangrijke rol spelen in de financiering van duurzame energieprojecten. Het toezicht op gemeenten is essentieel in de komende jaren. Zo moet de provincie tijdig monitoren als zich problematische situaties voordoen en investeren in de kwaliteit van het toezicht. Wij willen de opcenten verlagen.

- Ga actief op zoek naar draagvlak
- Bevorder de diversiteit van het ambtelijk apparaat
- Laat alle collegeleden een spreekuur instellen
- Voer een systeem van een gedeputeerde per gebied in
- Geef inwoners waar mogelijk het recht zich te vergissen

- Ga door met het beleid om te komen tot grotere, bestuurskrachtige gemeenten

Maak het noorden blijvend aantrekkelijk voor jongeren

Groningen is een fijne provincie voor jongeren om te wonen, leven en werken. In de gehele provincie wonen veel jongeren die er naar school gaan, werken en uitgaan. D66 wil alle jongeren behouden voor stad en ommeland door te investeren in onderwijs, arbeidsmarkt en bereikbaarheid.

Schoolgaande jeugd en werkende jongeren willen snel en eenvoudig naar school, stage of werk. D66 wil dat het onderwijs in de buurt of op afstand goed en veilig bereikbaar is voor scholieren en studenten. Experimenten met nieuwe vervoersmiddelen kunnen mooie kansen te bieden om mobiliteit te vergroten en het milieu te sparen. Ook nieuwe snelle OV-verbindingen dragen hieraan bij, rechtstreekse verbindingen Stadskanaal – Zernike en Ter Apel – Zernike. D66 pleit voor een pilot voor het laten rijden van een nachtbus tussen de stad Groningen en de grotere kernen in de provincie.

Het onderwijs moet bereikbaar zijn voor jongeren en vervolgens moeten ze er werk mee kunnen vinden. De provincie kan hierbij helpen door de contacten tussen onderwijsinstellingen en werkgevers te versterken: door verbindingen te leggen, samenwerkingsverbanden te ondersteunen en het ondernemersklimaat voor jonge startups te verbeteren.

De komende jaren willen we de denkracht van kinderen en jongeren nog beter benutten met Staten van kinderen. Verder willen we de Jongerenadviesraad actief betrekken zaken in Provinciale Staten die jongeren raken.

Investeer in het snelste internet, zodat Groningen een goede plek blijft voor (internet)bedrijven om zich te vestigen; bedrijven die ervoor kunnen zorgen dat de provincie aantrekkelijk is voor mensen om hier te komen wonen en werken en voor jongeren om hier te blijven.

D66 wil dat Groningen aantrekkelijk blijft voor jongeren, zodat meer jong-professionals kiezen voor een toekomst in onze provincie. Het is hier groener, er is meer ruimte en de huizen zijn veel goedkoper. Met onderwijs- en onderzoeksinstituten van topniveau, een goed ondernemings- en startup-klimaat is Groningen dé plek om je leven op te bouwen.

- Verbeter het vestigingsklimaat voor startups in het ommeland.
- Bedenk creatieve manieren om kernen in de ommelanden aantrekkelijker te maken te als woonplaats voor jongeren en jonge gezinnen.
- Dring aan op stemrecht voor jongeren vanaf zestien jaar
- Stel een kindercommissaris aan en een Staten van kinderen

- Zorg dat het 5G-netwerk er snel komt
- Ga door met de succesvolle Top Dutch-campagne